بسم الله الرحمن الرحيم

އެމްޕްލޯއިމަންޓް ޓްރައިބިއުނަލް

މާލެ، ދިވެހިރާއްޖެ

މައްސަލަ ނިމުނުގޮތުގެ ޚުލާޞާ ރިޕޯޓް

މައްސަލަ ނަންބަރު: 111/VTR/2020

މައްސަލައިގެ ބާވަތް: ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުން

މައްސަލަ ހުށަހެޅި ތާރީޚް: 03 ޖޫން 2020

މައްސަލަ ނިމުނު ތާރީޚް: 11 އޯގަސްޓް 2021

މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތް: މުޙައްމަދު މާޖިދު، ދޮރުގަސްބުގެ، ހއ. ކެލާ
(ދިވެހި ރައްޔިތެއްކަން އަންގައިދޭ ކާޑު ނަންބަރު: A090389)

މައްސަލަ ރައްދުވި ފަރާތް: ޖުޑީޝަލް ސަރވިސް ކޮމިޝަން

މައްސަލައިގެ ޚުލާޞާ:

މި މައްސަލައަކީ، މުޙައްމަދު މާޖިދު (ދޮރުގަސްބުގެ / ހއ. ކެލާ) (ދިވެހި ރައްޔިތެއްކަން އަންގައިދޭ ކާޑު ނަންބަރު: A090389) ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ކޯޓު މާސްޓަރެއްގެ މަޤާމު އަދާކުރަމުން ދިޔަކަން، 04 މާރިޗު 2020 އިން ފެށިގެން ވަޒީފާއިން ވަކިކޮށްފައިވާކަމަށް ބުނާކަން ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ނަންބަރު (WV)-95-A/INDIV/2020/4 ރިޓާއި ޑިޕާޓްމަންޓް އޮފް ޖުޑީޝަލް އެޑްމިނިސްޓްރޭޝަނުގެ ނަންބަރު DJA/2020/40(2) ރިޓުން އަންގާފައިވަނީ، ވަޒީފާއަށް ހާޒިރުނުވެ ސަބަބެއް ދާއިރާގެ މުވައްޒަފުންނަށް ގޮތުން އަމަލުކުރަމުންދާ ގަވާއިދުތަކާއި ޚިލާފަށް މުޙައްމަދު

ރާޝިދު ވަޒީފާއިން ވަކިކުރަން ޖެހޭފަދަ އެކަށީގެންވާ ސަބަބެއް ނެތި ކަމަށާއި، މުޙައްމަދު ރާޝިދު ވަޒީފާއިން ވަކިކޮށްފައިވަނީ ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނާއި ޝަރުޢީ ދާއިރާގެ މުވައްޒަފުންގެ ގަވާއިދު 2011 ގެ ޚިލާފަށްކަމަށް ކަނޑައަޅައި، ވަޒީފާއިން ވަކިކުރި ޑިޕާޓްމަންޓް އޮފް ޖުޑީޝަލް އެޑްމިނިސްޓްރޭޝަންގެ ސިޓީ ނަންބަރު DJA/2020/40(2) ބާޠިލުކުރަން ކަނޑައަޅައި، މުޙައްމަދު ރާޝިދު ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގައި އަދާކުރަމުންގެންދިޔަ ވަޒީފާއަށް އިއާދަކުރުމަށާއި، މުޙައްމަދު ރާޝިދު ވަޒީފާއިން ވަކިކުރި ދުވަހުން ފެށިގެން ވަޒީފާ އަނބުރާ އިއާދަކުރުމަށް އަމުރުކުރާ ތާރީޚާ ހަމައަށް ލިބެންޖެހޭ މުސާރައާއި އިނާޔަތްތައް ނަގައިދިނުމަށް އެދި، މުޙައްމަދު ރާޝިދުގެ ފަރާތުން ޖުޑީޝަލް ސަރވިސް ކޮމިޝަނާ ދެކޮޅަށް 03 ޖޫން 2020 ގައި ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލަށް ހުށަހެޅުމުން ބަލާފައިވާ މައްސަލައެކެވެ.

ފެންވަރުގެ ބަޙުޘު

[illegible] ބަޙުޘު

މައްސަލައިގައި ފާހަގަކުރެވުނު ކަންކަން:

1. މުޙައްމަދު ރާޝިދު (ދޫރަސްބޯގެ / ހއ. ކެލާ) (ދިވެހި ރައްޔިތެއްކަން އަންގައިދޭ ކާޑު ނަންބަރު: A090389) (މިގެ ފަހުން "މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތް" ގެ ގޮތުގައި މިހުކުމުގައި ފާހަގަކުރާނެ) މައްސަލަ ހުށަހެޅުމުގެ ގޮތުން ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލުން ހުށަހަޅާ 'މައްސަލަ ހުށަހަޅާ ފޯމު' ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ކަންކަމަށް ނަޒަރުކޮށްލުމުން، މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތް ދަޢުވާކުރުމުން [illegible] ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ [illegible] ކަމަށާއި، [illegible] މަޤާމުގެ މުސާރައިގެ ގޮތުގައި މަހަކު -/5،420ރ. (ފަސް ހާސް ހަތަރު ސަތޭކަ ވިހި ރުފިޔާ)، ލިވިންގ އެލަވަންސްގެ ގޮތުގައި -/2،850ރ. (ދެ ހާސް އަށް ސަތޭކަ ފަންސާސް ރުފިޔާ)، ސަރވިސް އެލަވަންސްގެ ގޮތުގައި -/1،500ރ. (އެއްހާސް ފަސް ސަތޭކަ ރުފިޔާ) މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތަށް ލިބެމުންދިޔަކަން ބަޔާންކޮށްފައިވާކަން ފާހަގަކުރެވޭތީއާއި،

މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތުން ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލަށް ސަބަބު ހުށަހެޅުމުގެ އަސާސަކީ، މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތް މައްސަލަ ހުށަހެޅުނު ފަރާތުގެ ވަޒީފާ އަދާކުރަމުން ދިޔައިރު، 04 މާރިޗު 2020 އިން ފެށިގެން ވަޒީފާއިން

ވަކިކޮށްފައިވާކަމުން ބާޠިލުކޮށް ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ނަންބަރު (WV)-95-A/INDIV/2020/4 ޤަޟިއްޔާއި ޑިޕާޓްމަންޓް އޮފް ޖުޑީޝަލް އެޑްމިނިސްޓްރޭޝަނުގެ ނަންބަރު DJA/2020/40(2) ސިޓީން އަންގާފައިވާތީ، ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނާއި ޝަރުޢީ ދާއިރާގެ މުވައްޒަފުންގެ ގޮތުން އަމަލުކުރަމުންދާ ގަވާއިދުތަކާއި ޚިލާފަށް ވަޒީފާއިން ވަކިކުރަންޖެހޭފަދަ އެކަށީގެންވާ ސަބަބެއް ނެތި، ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުގައި ގާއިމުކުރަންޖެހޭ މައުޟޫޢީ އަދުލުވެރިކަމާއި އިޖުރާއީ އަދުލުވެރިކަމުގެ އުސޫލުތަކާ ޚިލާފަށްކަމަށް ފޯމުގައި ދަޢުވާކޮށްފައިވާކަން ފާހަގަކުރެވެއެވެ.

2. މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތުން އެދިފައިވަނީ، މުޙައްމަދު ޝާހިދު ވަޒީފާއިން ވަކިކޮށްފައިވަނީ ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނާއި ޝަރުޢީ ދާއިރާގެ މުވައްޒަފުންގެ ގަވާއިދު 2011 ގެ ހިލާފަށްކަމަށާއި، ވަޒީފާއިން ވަކިކުރި ޑިޕާޓްމަންޓް އޮފް ޖުޑީޝަލް އެޑްމިނިސްޓްރޭޝަނުގެ ސިޓީ ނަންބަރު DJA/2020/40(2) ބާޠިލުކުރުމަށް ކަމަށާއި، މުޙައްމަދު ޝާހިދު ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގައި އަދާކުރަމުންގެންދިޔަ ވަޒީފާއަށް އިއާދަކޮށްދިނުމަށާއި، މުޙައްމަދު ޝާހިދު ވަޒީފާއިން ވަކިކުރި ދުވަހުން ފެށިގެން ވަޒީފާ އަނބުރާ އިއާދަކޮށްދިނުމާ ހަމައަށް ލިބެންޖެހޭ މުސާރައާއި އިނާޔަތްތައް ނަގައިދިނުމަށްކަމަށް އިސްވެބަޔާންކުރެވުނު 'މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފޯމު' ގައި އެދި ދަޢުވާކޮށްފައިވާކަން ފާހަގަކުރެވެއެވެ.

3. މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތުގެ ޝަކުވާއަށް ޖަވާބުދާރީވުމުގެ ގޮތުން މައްސަލަ ޖަވާބުދޭ ފަރާތުން ވަޒީފާއަށް ޖަވާބުދާރީވުމުގައި ހުށަހަޅާފައިވާ 'މައްސަލައިގެ ޖަވާބު ހުށަހަޅާ ފޯމު' ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ނަޒަރުކުރާއިރު، ހުށަހެޅުއްވިފައިވާ މައްސަލައަށް މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތް އިންކާރުކުރައްވަމުން، މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތް ވަޒީފާއިން ވަކިކޮށްފައިވަނީ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ މުވައްޒަފުން ޑިޕާޓްމަންޓް އޮފް ޖުޑީޝަލް ފުރުޞަތުގެ މައްސަލައާ އަލުން ބަލައި ދިރާސާކޮށް ހުށަހެޅުމުގެ ބޭނުމުގައި ޑިޕާޓްމަންޓް އޮފް ޖުޑީޝަލް އެޑްމިނިސްޓްރޭޝަނުން އެކުލަވާލި ކޮމިޓީން ޝަރުޢީ ދާއިރާގެ މުވައްޒަފުންގެ ގަވާއިދު 2011 ގެ 216 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބުނާ ފަދަ އަމަލެއް ކޮށްފައިވާކަން މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތުގެ މައްޗަށް ސާބިތު ވުމުން ސާބިތުވެފައިވާތީ، މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތާއި ބެހޭގޮތުން ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުން ނިންމަވާ

އެ ކޯޓުގެ މުވައްޒަފުންނަށް ބޮޑު ގެއްލުންތަކެއް ކުރިމަތިވުމުގެ އިޙްތިމާލު އޮތުމީ، [illegible] ގަވާއިދުގެ 212 ވަނަ މާއްދާގެ (ސ) ގެ 17 އަދި 18 ވަނަ މާއްދާއަށް ރިޢާޔަތްކޮށްކަމަށާއި،

މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތުން ތުހުމަތުކުރެވިފައިވާ ޖިންސީ ފުރައްސާރައިގެ މައްސަލަ އެންމެ ފުރަތަމަ ހުށަހަޅުއްވައިފައިވަނީ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ޖިންސީ ފުރައްސާރަކުރުމާއި ގޯނާކުރުމުން ރައްކާތެރިކުރުމުގެ ކޮމިޓީއަށް ކަމަށާއި، އެ ކޯޓުން ނިންމާފައިވަނީ މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތުން ނަސޭހަތްތެރިވެ ލިޔުމުން އިންޒާރުދިނުމަށް ކަމަށާއި، އަދި އެފަދައިން ކޯޓުގެ ނިންމުން ތަންފީޒުކުރެވިފައިވާކަމަށާއި، އެހެންނަމަވެސް ހައިކޯޓުގެ މި ނިންމުން އަލުން ބަލައި ދިނުމަށް އެދި ޖިންސީ ފުރައްސާރައިގެ ޝަކުވާ އުފުލި ފަރާތުން ޑިޕާޓްމަންޓް އޮފް ޖުޑީޝަލް އެޑްމިނިސްޓްރޭޝަނަށް ހުށަހަޅާފައިވާކަމަށާއި، އެގޮތުން ޑިޕާޓްމަންޓުން ކުރި ތަޙުޤީޤުން މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތް އިތުރަށް ވަޒީފާގައި ބަހައްޓައިފިނަމަ ގެއްލުންތަކެއް ލިބިދާނެކަމަށް ފާހަގަކުރެވި، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ޖިންސީ ފުރައްސާރަކުރުމާއި ގޯނާކުރުމުން ރައްކާތެރިކުރުމުގެ ކޮމިޓީގެ ނިންމުން ބާޠިލުކޮށް މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތް ވަޒީފާއިން ވަކިކުރަން ނިންމާފައިވާކަމަށާއި، މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތް ވަޒީފާއިން ވަކިކުރިއިރު ޤާނޫނީ އިޖުރާއަތުތަކާއި، ޤުދުރަތީ ޢަދުލުވެރިކަމާ ޚިލާފަށް ކަމަށް ދަޢުވާކޮށްފައިވާކަމަށެވެ.

4. މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތުގެ ޝަކުވާއަށް ޖަވާބުދާރީވާ ފަރާތުގެ ގޮތުން މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތް ވަޒީފާއަށް ޓްރައިބިއުނަލުގައި ހުށަހަޅާފައިވާ 'މައްސަލައިގެ ޚުލާސާ ހުށަހަޅާ ފޯމު' ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ކަންކަން ނަފީކުރަމުން، މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތުން ހުށަހަޅާފައިވާ މި މައްސަލައަށް އިންކާރުކުރާކަމަށާއި، މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތާމެދު [illegible] އެ ފަރާތުން މަސައްކަތުގެ މާހައުލުގައި އެހެން މުވައްޒަފަކާ ޖިންސީ ގޯނާކުރިކަމަށް މަދަނީ މިންގަނޑުން ސާބިތުކުރެވިފައިވާތީ، ޖިންސީ ފުރައްސާރަކުރުމާއި ގޯނާކުރުމުން ރައްކާތެރިކުރުމުގެ ޤާނޫނުގެ 4 ވަނަ ބާބުގެ 22 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގެ 2 ވަނަ ނަންބަރާ އެއްގޮތްވާގޮތުގެ މަތިންކަމަށާއި، ޝަރުޢީ ދާއިރާގެ މުވައްޒަފުންގެ ގަވާއިދު 2011 ގެ 209 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން ޑިޕާޓްމަންޓް އޮފް ޖުޑީޝަލް އެޑްމިނިސްޓްރޭޝަނުން [illegible] ބާރުގެ ދަށުންކަމާއި، އިދާރާގެ [illegible] [illegible]

2011 ގައި ކަނޑައަޅާފައިވާ އުސޫލާއެއްގޮތަށް، އެކަކު މަސައްކަތަކަށް ރައްދުވާ މިންވަރަކަށް ދާން ކަނޑައަޅާފައިވާ އެއްޗެއްކަމަށް ބަލާނެކަމަށްފައިވާކަން ފާހަގަކުރެވެއެވެ.

5. މައްސަލަ ރައްދުވި ފަރާތުން އިޢުތިރާޒުގައި، މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތް ވަޒީފާއިން ވަކިކޮށްފައިވަނީ ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނާއި ސަރުކާރުއިދާރާގެ [illegible] ގަވާއިދާ އެއްގޮތްވާގޮތުގެ މަތިންކަމަށް ކަނޑައަޅައިދިނުމަށާއި، މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތް ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުގައި މައްސަލަ ރައްދުވި ފަރާތުން އަދުލުވެރިކަމާއި އިޖުރާއީ އަދުލުވެރިކަން ޤާއިމުކޮށްފައިވާކަމަށް ކަނޑައަޅައިދިނުމަށާއި، ޑިޕާޓްމަންޓް އޮފް ޖުޑީޝަލް އެޑްމިނިސްޓްރޭޝަންގެ ނަންބަރު (2)DJA/2020/40 ސާކިއުލަރ ބާޠިލުކުރުމަށް ނިންމަވައި ކަނޑައަޅައިދިނުމަށާއި، މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތުގެ އިޢުތިރާޒުގައިވާފަދައިން ވަޒީފާއާ އަނބުރާ ދުޢާކުރެއްވުމުގައި ނިންމަވައި ކަނޑައަޅައިދިނުމަށެވެ.

6. މި މައްސަލައިގައި [illegible] ގޮތުން ކަނޑައަޅާފައިވާ ކުރިން ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ކޯޓު [illegible] މަޤާމުގައި މުއައްޒަފު ވަޒީފާ އަދާކުރަމުން ދިޔަ މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތް އޭނާގެ ވަޒީފާއިން ވަކިކޮށްފައިވާތީ، މި މައްސަލައިގައި މުޢައްޒަފު ވަޒީފާގެ ވަޒީފާގެ އަނބުރާ ވަޒީފާއަށް ނުގެނެސްދޭނަމަ ނިންމާ ނިންމުމެއްގެ ބަދަލު، އެ ވަޒީފާއަށް އަނބުރާ ވަޒީފާއަށް ގެނެސްދޭން، ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލުން ނިންމާ ނިންމުމެއްގެ ނުވަތަ އަމުރެއްގެ ފާއިދާ ބަދަލު ނެތިދާފަދަ އެއްޗެއް ކަމުން، މި މައްސަލައިގައި ވަޒީފާއާބެހޭ ނިންމުމެއް ނިންމުމާ ހަމައަށް، އެ މަޤާމަށް މީހަކު އައްޔަންކުރުން ނުކުރުމަށް، އެ މަސައްކަތަށް އިސްތިސްނާ ވެރިކަމުން މަނާކުރުމަށް، ވަޒީފާ އަނބުރާ ވަޒީފާ ނުދޭނަމަ އަނބުރާ ވަޒީފާއަށް ނުގެނެސްދޭން ދެވޭ ގޮތެއް ނެތިދާނެ އެއްޗެއް ކަމުން، މައްސަލަ ރައްދުވާ ޖުޑީޝަލް ސަރވިސް ކޮމިޝަނުގެ މައްޗަށް ވަގުތީ އަމުރެއް ނެރެދިނުމަށް މުރާޖަޢާ ކޯޓުގެ ވަޒީފާއިން އެދި ސަރުކާރަށް ދަށުން ކުރެވިފައިވާ [illegible]، ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލުގެ ނަންބަރު 111/VTR/2020 މައްސަލައިގައި ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލުން ވަކިގޮތެއް ކަނޑައަޅައި މައްސަލަ ނިމުމުގެ ކުރިން، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގައި މުރާޖަޢާ ކުރުމަށް ހުށަހެޅި މައްސަލައިގެ އޭނާ ގެންގުޅުމުގެ ކުރިން، ވަޒީފާއިން އިސްތިސްނާވުމުގެ މަޤާމަށް ކުރިމަތިވާ ހުރަސް ނުކުރުމަށް އޭނާގެ މަސައްކަތުގެ އިންސާފުވެރިކަން، އެ މަސައްކަތުގެ ވަޒީފާގެ ނިމުމެއް ވާނެ، ފުރިހަމަ ވާގޮތުން، މުރާޖަޢާ ކޯޓަށް ވަޒީފާ އަނބުރާ ދޭނެއިރު

މަގާމަށް އަލުން އައްޔަނު ކުރުއްވުމަށް އެމްޕްލޯއިމަންޓް ޓްރައިބިއުނަލުން ނިންމާ ނިންމުމެއް ތަންފީޒުކުރުމަށް ހުރަސްއެޅޭނެފަދަ އެއްވެސް ކަމެއް ނުކުރުމަށް އެމްޕްލޯއިމަންޓް ޓްރައިބިއުނަލްގެ ނަންބަރު 200-VTR/VA/2020/35 'ވަގުތީ އަމުރަށް އެދުނު މައްސަލައިގައި ޓްރައިބިއުނަލުން ނިންމި ގޮތް' އިން މައްސަލަ ރައްދުވާ ބިޒްނަސް ސެންޓަރ ކޯޕަރޭޝަނުގެ މައްޗަށް އަންގައި އަމުރުކޮށްފައިވާނެއެވެ.

7. ހުށަހެޅިފައި މިވާ މައްސަލާގައި، އިޖުރާއީ ނިންމުމަކަށް ވާސިލުވުމަށްޓަކައި، މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތުގެ މައްޗަށް ތުހުމަތު ކުރެވުނު ޖިނާއީ ފުރައްސާރަކުރުމާއި ގުޅޭ މައްސަލަ ބެލުމުގެ ޤާނޫނު ނަންބަރު 16/2014 (ޖިނާއީ ފުރައްސާރަކުރުމާއި ގުޅުންހުރި ކުށްތަކުގެ ޤާނޫނު) އާއި ގަވާއިދު ނަންބަރު 2014/R-377 (ޖިނާއީ ފުރައްސާރަކުރުމާއި ގުޅުންހުރި ކުށްތަކުގެ ގަވާއިދު) އާ އެއްގޮތަށް ބަލާއިރު، މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތުގެ މައްޗަށް ތުހުމަތު ކުރެވުނު ޖިނާއީ ފުރައްސާރަކުރުމާއި ގުޅޭ ޤާނޫނުގެ އަދަބެއް އ ވަނަ މާއްދާ ހިނގާފައިވާތީއާއި، މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތުގެ މައްޗަށް ތުހުމަތުކުރެވޭ ޖިނާއީ ފުރައްސާރަކުރުމާއި ގުޅޭ ޤާނޫނުގެ މައްސަލަ ޝަރީޢަތަށް ހުށަހެޅުމަށް ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލް އޮފީހަށް ފޮނުވާފައިވާތީއާއި، މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތް ވަޒީފާއިން ވަކިކޮށްފައިވަނީ މުވައްޒަފު ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުގައި ޢަމަލުކުރަންޖެހޭ މާއްދާއާ އެއްގޮތަށް ކަމުގައި ޓްރައިބިއުނަލުން ދެކެއެވެ.

8. މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތުން ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލަށް ހުށަހަޅާފައިވާ ސަބަބުތަކުގެ ތެރޭގައި އެ ފަރާތް ވަޒީފާއިން ވަކިކުރީ ދެމުން ސަބަބު ހުށަހަޅާފައިވާކަން އެނގެން ނެތުމާއި، މުވައްޒަފު ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުގައި އުސޫލުތަކާ ސަބަބު ޤާނޫނު ނަންބަރު 2/2008 (ވަޒީފާއާ ބެހޭ ޤާނޫނު) ގެ ބޭނުންކުރަންވާނެކަމަށާއި، އ. ސަބަބު ނުވަތަ އިޖުރާއަތު ތަކަށް ގުޅިގެން ސަބަބު އެގޮތުގެ ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނުގެ 28 ވަނަ މާއްދާއިން އ. މުވައްޒަފަކު ވަކިކުރުމަށް ހަމަޖެހިފައިވާ، އިޖުރާއަތު ސަބަބު މުވައްޒަފު ވަޒީފާއިން ވަކިކުރަން ބަޔާންކޮށްދީފައި ވަޒީފާގެ ހައްގުތަކުގެ ޤާނޫނުގެ 27 ވަނަ މާއްދާއިން ކަށަވަރުކޮށްދީފައި، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޤާނޫނުއަސާސީގެ މި މައްސަލައިގައި އަދި މުވައްޒަފު ވަޒީފާއިން ވަކިކޮށްފައިވަނީ އިޖުރާއަތުތަކާ ސަބަބު ޤާނޫނުއަސާސީގެ މި މައްސަލައިގައި ވަޒީފާއާބެހޭ ސަބަބަކާ ނުލައި ކަމުގައި ފެނެއެވެ.

9. މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތް ވަޒީފާއިން ވަކިކޮށް އެ ފަރާތަށް ދީފައިވާ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ނަންބަރު (WV)95-A/INDIV/2020/4 (04 މާރިޗު 2020) ލިޔުމުގައި، މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތް ވަޒީފާއިން ވަކިކޮށްފައިވަނީ

> 'ޝަރުޢީ ދާއިރާގެ މުވައްޒަފުންގެ ގަވާއިދު 2011 ގެ 216 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) އަދި، އެ ގަވާއިދުގެ 212 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) ގެ 17 އަދި 18 ވަނަ ނަންބަރާއި، 213 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ)ގެ 2 ވަނަ ނަންބަރާއި، 7 ވަނަ ނަންބަރަށް ރިޢާޔަތްކޮށް، 93 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން'

ކަމަށް ބަޔާންކޮށްފައިވާކަން ފާހަގަކުރެވެއެވެ.

10. ހުށަހެޅިފައި މިވާ މައްސަލައިގައި ޝަރުޢީ ދާއިރާގެ ވަޒީފާއިން މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތް ވަކިކޮށްފައިވަނީ ނޯޓިސް ދިނުމެއް ނެތްކަން އެނގެން އޮންނަކަމާއި، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ނަންބަރު 2013/HC-A/77 ޤަޟިއްޔާގައި،

> ”... ވަޒީފާއާބެހޭ ގާނޫނަށް ބަލާއިރު، އެގާނޫނުގެ ބަދަލުގެ ދަށުގައި ހިމެނޭ މުވައްޒަފަކު، ނޯޓިސް ދިނުމަކާ ނުލައި ވަޒީފާއިން ވަކިކުރެވޭނީ ހަމައެކަނި ވަޒީފާއާބެހޭ ގާނޫނުގެ 23 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ހާލަތްތަކުގައި އެމާއްދާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ގޮތުގެމަތިންކަން އެނގެންކަމާއި، ...“

މިފަދައިން ބަޔާންކޮށްފައިވާކަން އެނގެންއޮންނަކަމާއި، ގާނޫނު ނަންބަރު 2/2008 (ވަޒީފާއާބެހޭ ގާނޫނު) ގެ 23 ވަނަ މާއްދާ "ނޯޓިސް ދިނުމަކާ ނުލައި ވަކިކުރުން" ގެ ދަށުން ނޯޓިސް ދިނުމަކާ ނުލާ މުވައްޒަފަކު ވަޒީފާއިން ވަކިކުރެވޭނީ ދެ ސަބަބަކާހުރެ ފުރިހަމަވެގެންކަމަށް ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ނަންބަރު 2010/HC-A/24 އަދި 2010/HC-A/208 ޤަޟިއްޔާ އަދި އެހެން ވެސް ވަޒީފާއާބެހޭ މައްސަލަތަކުގައި ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުން ކަނޑައަޅުއްވާފައިވާކަމާއި، އެ ދެ ސަބަބަކީ (1) މަސައްކަތުގެ ޤާބިލުކަން އުނިކަމެއްހުރުމުން އަދި (2) ވަޒީފާގައި އިތުރަށް ބަހައްޓުމަކީ އުނދަގުލުއުފެދޭ ހާލަތެއްކަން ވަޒީފާ ދޭ ފަރާތަށް ސާބިތުވުމުންކަން ފާހަގަކުރެވެއެވެ.

11. މުވައްޒަފަކު ވަޒީފާއިން ވަކިކޮށްގެން ހުށަހެޅޭ މައްސަލަތަކުގައި، މުވައްޒަފު ވަޒީފާއިން ވަކިކޮށްފައިވަނީ ޢަދުލުވެރި ނިންމުމަކަށްތޯ ނުވަތަ އެކަށީގެންވާ ސަބަބެއް އޮތުމެއްތޯ ބެލުމުގައި ދެ އުޞޫލެއް ފުރިހަމަވާންޖެހޭކަމާއި، އެއީ މައުޟޫޢީ ޢަދުލުވެރިކަން (substantive fairness) އާއި އިޖުރާއީ ޢަދުލުވެރިކަން (procedural fairness) ގާއިމުކުރެވިފައިވާތޯ ބެލުންތަކުން، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ނަންބަރު 2010/HC-A/24 އާއި 2011/HC-A/134 ގަޟިއްޔާއިން އަންގަވާފައި، މިގޮތުން މައުޟޫޢީ ޢަދުލުވެރިކަމަކީ، މުވައްޒަފުން ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމަށް ވަޒީފާ ދޭ ފަރާތަކުން ބިނާކުރާ އަސާސް އެއީ މުވައްޒަފަކު ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމަށް ހުއްދަކުރާ ފަދަ ޢަދުލުވެރި ސަބަބަކަށްވުމުގެ އިތުރުން އެ ބިނާކުރާ އަސާސުގެ ދަށުން ފިޔަވަޅުއަޅަންޖެހޭ އެންމެހައި ފިޔަވަޅުތަކެއް ބެލުންތަކުން އެކަށީގެންވާކަމާއި، އިޖުރާއީ ޢަދުލުވެރިކަން ގާއިމުކުރުމަކީ، މުވައްޒަފަކު ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމަށް ޢަދުލުވެރި ނިންމުމަކަށް ވާސިލުވުމަށްޓަކައި ބަލަންޖެހޭ ބެލުންތަކެއް ފުރިހަމަކުރަންޖެހޭ އިޖުރާއަތުތަކެއް ފުރިހަމަކުރުންތަކުން، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުން ނިންމަވާފައިވާ އިސްވެ ދެންނެވުނު ގަޟިއްޔާތަކުންނާއި އެ ކޯޓުން ނިންމަވާފައިވާ މިބާވަތުގެ އެހެން މައްސަލަތަކުން އެނގެން އޮތެވެ.

12. އިސްވެބަޔާންކޮށްފައިވާ މައުޟޫޢީ ޢަދުލުވެރިކަމާ (substantive fairness) ގުޅޭގޮތުން ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ނަންބަރު 2014/HC-A/88 ގަޟިއްޔާގައި،

> ” ... މުވައްޒަފަކު ވަޒީފާގައި އިހުމާލު ބޭއަދަބުވުން ވަޒީފާދޭ ފަރާތަށް ނުވަތަ ވަޒީފާ އަދާކުރާ ތަނަށް ގެއްލުންތަކެއް ލިބިދާނެކަމަށް ވަޒީފާދޭ ފަރާތުން ބަލާ، އެމުވައްޒަފެއްގެ މަސައްކަތުގެ ތަރައްޤީ ނަޒަރުން ވަޒީފާދޭ ފަރާތުން ނިންމުމުގައި، އެނިންމުމަކީ ވާސިލުވުމަކީ ވަޒީފާ ފަރާތުން ބޭނުންކުރާ ހަމައެކަނި އެކަށީގެންވާ ހަމައެކަމުގެ ވާންޖެހޭނެކަމާއި، ވަޒީފާ ދޭ ފަރާތުން ހަމަ ފެނުނަ ފެންވަރުގެ މައްޗަށް އެކަނި މުވައްޒަފަކު ވަޒީފާއިން ވަކިނުކުރެވޭނެކަމަށް، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ނަންބަރު 2010/HC-A/24 ގަޟިއްޔާގައި ކަނޑައަޅައި ބަޔާންކޮށްފައިވާކަން އެނގެން އޮންނަނީއެވެ،

އަދި، ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނުގެ 23 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) ގެ ދަށުން ފުރިހަމަވާންޖެހޭ ދެވަނަ ޝަރުތުކަމުގައިވާ، "އެމުވައްޒަފަކު ވަޒީފާގައި އިހުމާލު ބޭއަދަބުވެފައި، އެކަށީގެންވާ ހަމަހަމަކަން ބަލާއިރު، ކުރެވޭނެކަމަށްވާނަމަ ވަޒީފާ ފަރާތުން ނުވެއްޖެނަމަ" ވެސް

ފުރިހަމަވާނީ އުޞޫލުތަކާ ވަޒީފާގައި އިތުރުން ބަލައިގަތުމަށް ކުރެވޭނެކަމަށްވާތީ ވަޒީފާ ފަރާތް ނުވަތަ ހަމައެކަނިވެސް އެކަށީގެންވާ ހަމައަކަށް ފެންނަކަށް އަމަލުދާނަމަ ބެލުމުން އެނގޭނެކަމާއި، ...

މި ފަދައިން ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުން ކަނޑައަޅުއްވާފައިވާކަން ފާހަގަކުރެވެއެވެ.

13. ޤަޟިއްޔާ ދެކޮޅު ފަރާތުގެ ވަޒީފާއިން ޤަޟިއްޔާ ހުށަހެޅި ފަރާތް ވަކިކުރުމުގެ ކުރިން ޢަމަލުކުރަންޖެހޭ ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުގައި ޤާއިމުކުރަންޖެހޭ މައުޟޫޢީ އަދުލުވެރިކަން (substantive fairness) ޤަޟިއްޔާ ދެކޮޅު ފަރާތުން ޤާއިމުކޮށްފައިވާތޯ ބަލާއިރު،

12.1. ޤަޟިއްޔާ ހުށަހެޅި ފަރާތް ވަޒީފާއިން ވަކިކޮށްފައިވަނީ، ޤަޟިއްޔާ ހުށަހެޅި ފަރާތުން ޖިންސީ ފުރައްސާރަ ކޮށްފައިވާކަމަށް ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުން ހުށަހެޅި ޤަޟިއްޔާއެއްގެ ތަފްޞީލް ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ޖިންސީ ފުރައްސާރަކުރުމާއި ގުޅޭ ޝަކުވާތައް ބަލާ ކޮމިޓީން ތަޙުޤީޤުކޮށް ނިންމުމުން، އެ ޤަޟިއްޔާ ހުށަހެޅި ފަރާތުން ހިތްހަމަނުޖެހި އެ ޤަޟިއްޔާ ޑިޕާޓްމަންޓް އޮފް ޖުޑީޝަލް އެޑްމިނިސްޓްރޭޝަނަށް ހުށަހެޅުމުން، ޑިޕާޓްމަންޓް އިން ކުރި ތަޙްޤީޤުން ފާހަގަކުރެވުނު ކަންކަމަށް ރިޢާޔަތްކޮށް، ޤަޟިއްޔާ ހުށަހެޅި ފަރާތް އިތުރަށް ވަޒީފާގައި ބަހައްޓައިދިނުމަށް ކޮށްދިނުމަށް ނުވަތަ ކޮށްދީ މަސައްކަތްކުރާގޮތް ދެމެހެއްޓުމަށް ބަދަލު ގެއްލުންތަކާއި ލިބުނުގެ އިޖުރާއާތު ޢަމަލުކުރުމުގެ ފުރުސަތު ދީފައި، ޤަޟިއްޔާ ހުށަހެޅި ފަރާތުން ސަރުކާރުގެ މުވައްޒަފުންގެ ޤާނޫނު 2011 ގެ 216 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބުނާފަދަ އަމަލުތަކެއްކަމަށްވާތީ މަދަނީ މިންގަނޑުން ސާބިތުކޮށްދީފައިވަނީ ބައްލަވާފައިވާކަން ފާހަގަކުރެވެއެވެ.

12.2. ޤަޟިއްޔާ ދެކޮޅު ފަރާތުން ހުށަހަޅާފައިވާ ޑިޕާޓްމަންޓް އޮފް ޖުޑީޝަލް އެޑްމިނިސްޓްރޭޝަންގެ ނަންބަރު 2020/01 'ޤަޟިއްޔާ ނިމުނު ގޮތުގެ ރިޕޯޓް' ގައި އެ ޤަޟިއްޔާ ބަލާފައިވަނީ ޑިޕާޓްމަންޓްގެ ޖިންސީ ފުރައްސާރަކުރުމާއި ގުޅޭ ޝަކުވާތައްބަލާ ކޮމިޓީންކަމާއި، ޤަޟިއްޔާ ހުށަހެޅި ފަރާތުން ކުށްވެރިވާ ޖިންސީ ފުރައްސާރަ ކުރުމާއި ގުޅުންހުރި އަމަލުތަކާ ވަޒީފާއާގުޅޭ އެންމެހާ ކަންތައްތަކަށް ރިޢާޔަތްކޮށް ބަލައިގެން އެކަމަށް ނުހިނގާކަމުގެ ހިނގާފައިވާކަމަށް ބުނުމުގެ އިސްތިސްނާ ތުހުމަތުތަކަކީ ކޮށްދީފައި

ގަބޫލުކުރެވޭތީ، ޖިންސީފުރައްސާރަކުރުމާއި ގޯނާކުރުން ހުއްޓުވުމުގެ ޤާނޫނުގެ 4 ވަނަ ބާބުގެ 22 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ގެ 6 ވަނަ ނަންބަރުގައިވާގޮތުގެ މަތިން މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތް ވަޒީފާއިން ވަކިކުރަން ފެންނަކަމުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާކަން ފާހަގަކުރެވެއެވެ.

12.3 ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ޖިންސީފުރައްސާރަކުރުމާއި ގޯނާކުރުން ހުއްޓުވުމުގެ ކޮމިޓީން 15 އޮކްޓޫބަރު 2019 ގައި މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތަށް ރައްދުވާ ޗާޖު ހުށަހެޅުން މައްސަލަ ތަޙުޤީޤުކޮށް ނިންމާފައިވާކަމާއި ކޮމިޓީގެ ތަޙުޤީޤު ނިމުމުން ފަހުން މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތުން ޖިންސީ ފުރައްސާރަކުރުމާއި ގޯނާކުރުމުގެ ޢަމަލެއް ހިންގާފައިވާކަމަށް ބަޔާންކޮށް ޝަކުވާ ހުށަހެޅި މުވައްޒަފު 21 އޮކްޓޫބަރު 2019 ގައި ޑިޕާޓްމަންޓް އޮފް ޖުޑީޝަލް އެޑްމިނިސްޓްރޭޝަނަށް ފޮނުވާފައިވާ ސިޓީގައި، އެ މައްސަލައިގެ ތަޙުޤީޤު ކުރިއަށްގެންދަވާފައިވާގޮތުން އެ ފަރާތަށް އިންސާފުވިބުނުމުގެ އުސޫލާ ޚިލާފުވުމުން، އެ މައްސަލައިގެ ތަޙުޤީޤު އިންސާފުވެރިކަމާއެކު ޑިޕާޓްމަންޓް އޮފް ޖުޑީޝަލް އެޑްމިނިސްޓްރޭޝަނުން ކަށަވަރުކޮށްދިނުމަށް އެދިފައިވާކަން މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތުން ހުށަހަޅާފައިވާ ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލްގެ ނަންބަރު 274/VTR/2019 މައްސަލައިން ވެސް އެނގެންއޮތްއިރު، ޖިންސީފުރައްސާރަކުރުމާއި ގޯނާކުރުން ހުއްޓުވުމުގެ ޤާނޫނުގެ 26 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ގައި

> 'ޝަކުވާ ކޮމިޓީން ނިންމާ ނިންމުމެއް އެ މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތަށް ގަބޫލުކުރެވިފައިނުވާނަމަ، ކޮމިޓީން އެ ނިންމުން ނިންމާ ތާރީޚުން ފެށިގެން 180 (ސަތޭކަ އަށްޑިހަ) ދުވަހުގެ ތެރޭގައި އެ މައްސަލަ ޓްރައިބިއުނަލަށް ހުށަހެޅުމުގެ ހައްޤު އެފަރާތަކަށް ލިބިގެންވެއެވެ.'

މި އިބާރާތުން ބަޔާންކޮށްދެވިފައިވަނީ، ޝަކުވާ ހުށަހެޅި ފަރާތުން ކޮމިޓީގެ ނިންމުމާމެދު ހިތްހަމަ ނުޖެހޭކަމުގައިވާނަމަ އެ މައްސަލަ ހުށަހަޅަންޖެހޭނީ ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލަށްކަން އެނގެންއޮތްއިރު، އެ މައްސަލައަކީ ޑިޕާޓްމަންޓް އޮފް ޖުޑީޝަލް އެޑްމިނިސްޓްރޭޝަނަށް ބަލާނެ މައްސަލައެއް ކަމުގައި ނުވާކަމެވެ.

12.4 ޖިންސީ ފުރައްސާރަކުރުމާއި ގޯނާކުރުން ހުއްޓުވުމުގެ ޤާނޫނުގެ 17 ވަނަ މާއްދާގައި،

(ހ) ޖިންސީ ފުރައްސާރަކުރުމާއި ގޯނާކުރުމާ ބެހޭގޮތުން ހުށަހަޅާ ޝަކުވާތައް ބަލައި ތަޙްޤީޤުކޮށް ފިޔަވަޅު އެޅުމަށްޓަކައި، 30 (ތިރީސް) މުވައްޒަފުންނަށްވުރެ ގިނަ މުވައްޒަފުން ވަޒީފާ އަދާކުރާ ކޮންމެ ތަނެއްގައި އަދި، ކޮންމެ މަދަރުސާއެއްގައި "ޖިންސީ ފުރައްސާރަކުރުމާއި ގޯނާކުރުން ހުއްޓުވުމުގެ ކޮމިޓީ" ގެ ނަމުގައި ކޮމިޓީއެއް އުފައްދަންވާނެއެވެ.

(ށ) މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި އުފަދައިން ބަޔާންކޮށްފައި ވީނަމަވެސް، ކޮމިޓީއެއް އުފެއްދުން މިންވަރަށްވުރެ މަދު އަދަދެއްގެ މުވައްޒަފުން މަސައްކަތްކުރާ ތަންތަނުގައި، އެ ތަނެއްގެ ވެރި އިދާރާގައި ނުވަތަ ކުންފުނީގައި ވެސް އެ ކޮމިޓީ ޑިޕާޓްމަންޓެއްނަމަ، ކަމާބެހޭ މިނިސްޓްރީގައި އުފަދަ ކޮމިޓީއެއް އުފައްދާފައިވާ މި ގޮތުން ހުށަހަޅަންވާނެއެވެ.

(ނ) މި މާއްދާގެ (ހ) އަދި (ށ) އެއްގޮތަށް ނަމަވެސް، ސަރުކާރުގެ ކޮންމެ ވުޒާރާއަކާއި، ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާގެ އޮފީހާއި، މިނިވަން މުއައްސަސާތަކާއި، ދައުލަތުގެ ކުންފުނިތަކާއި، ގާނޫނުން އުފައްދާފައިވާ ކޮންމެ ތަނެއްގައި މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބުނާ ކޮމިޓީ އުފައްދަންވާނީ މި ގާނޫނު ފާސްކުރުމަށްފަހުއެވެ.

(ރ) މި މާއްދާގެ (ނ) ގައި އެވަނީ ބަޔާންކޮށްފައިވާ، ކުންފުނިތަކުގެ ތެރެއިން 30 މުވައްޒަފުންނަށްވުރެ މަދު ކުންފުނިތަކުގައި ހިނގާ ޖިންސީ ފުރައްސާރަކުރުމާއި ގޯނާކުރުމުގެ ހާދިސާތައް ބެލުމަށްޓަކައި މި މާއްދާގެ (ހ) ގައިވާ ކޮމިޓީ ކަމާބެހޭ ވުޒާރާއިން އެ މިނިސްޓްރީއެއްގައި އުފައްދަންވާނެއެވެ.

(ބ) މި މާއްދާގެ (ހ)، (ނ) އަދި (ރ) ގެ ދަށުން އުފައްދާ ކޮމިޓީތައް ރަޖިސްޓްރީކުރުމުގެ ނިޒާމެއް ކަމާބެހޭ ކޮމިޓީ، މި ގާނޫނު އަމަލުކުރަން ފަށާތާ 6 (ހައެއް) މަސްދުވަހުގެ ތެރޭގައި އެކުލަވާލަންވާނެއެވެ.

(ޅ) މި މާއްދާގެ (ހ) ނުވަތަ (ނ) ނުވަތަ (ރ) ގައިވާ ގޮތުގެމަތިން ކޮމިޓީ އުފައްދާފައިނުވާނަމަ، ހިނގާ ޖިންސީ ފުރައްސާރަކުރުމާއި ގޯނާކުރުމުގެ ޢަމަލުތަކާ ބެހޭގޮތުން ބަލާނީ، ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަނަށެވެ.'

މި އިބާރާތުން ބަޔާންކޮށްދެނީ، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ކުންފުނިތަކުގައި މި ގާނޫނުގެ ދަށުން ޖިންސީ ފުރައްސާރަކުރުމާއި ގޯނާކުރުން ހުއްޓުވުމުގެ ކޮމިޓީއެއް އުފައްދާފައި ނެތްނަމަ، ދައުލަތުގެ ކުންފުނިތަކުގެ ވުޒާރާގައި ހިނގާ ޖިންސީ ފުރައްސާރަކުރުމާއި ގޯނާކުރުމުގެ މައްސަލަތައް ބަލާނީ ދައުލަތުގެ ކުންފުނިތަކުގެ ހަމައެކަނި ޑިރެކްޓަރުންނާ ޖިންސީ ފުރައްސާރަކުރުމާއި ގޯނާކުރުން ހުއްޓުވުމުގެ ކޮމިޓީން ބަލާނެއެވެ.

12.5. އަދި ވަޒީފާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލުގެ ނަންބަރު 74/VTR/2021 މައްސަލައިގައި، ޖިންސީ ފުރައްސާރަކުރުމާއި ގޯނާކުރުން ހުއްޓުވުމުގެ ގާނޫނުގެ ދަށުގައި، ޖިންސީ ފުރައްސާރައާއި ގޯނާކުރުމުގެ މައްސަލައެއް ބެލުމުގައި

ޢަމަލުކުރާނެގޮތާއި، އެ ޤާނޫނުގެ ދަށުން އެކުލަވާލެވޭ ޖިންސީ ފުރައްސާރަކުރުމާއި ގޯނާކުރުން ހުއްޓުވުމުގެ ކޮމިޓީގެ މަސްއޫލިއްޔަތުތަކާއި ޒިންމާތަކާއި ބާރުތަކާއި، އެގޮތުން ކޮމިޓީން ތަޙުޤީޤުކުރާ މައްސަލަ ބެލުމާއި މުވައްޒަފަކާމެދު ފިޔަވަޅު އަޅަންޖެހޭކަމުގައިވާނަމަ އެ ފިޔަވަޅު އަޅަންޖެހޭނީ ކޮމިޓީން ކަމުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާކަން ފާހަގަކުރެވިއްޖެ، ކޮމިޓީގެ ނިންމުން ވަޒީފާދޭފަރާތުން ތަންފީޒުކުރާނެގޮތާއި ޤާނޫނުން ކޮމިޓީ އުފެއްދުމުގެ މަޤްޞަދު ގެއްލިގެންދާނެކަމަށް، އިސްތިފާދާކުރެވޭގޮތުން ފަރާތުން މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތުން ޖިންސީ ފުރައްސާރަކުރުމާއި ގޯނާކުރުމުގެ އަމަލެއް ހިންގާފައިވާކަން ސާބިތުކުރާ ހެކި ހުށަހެޅި މުވައްޒަފު، އެ މައްސަލަ ޑިޕާޓްމަންޓް އޮފް ޖުޑީޝަލް އެޑްމިނިސްޓްރޭޝަނަށް ހުށަހަޅާފައިވޭ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ޖިންސީފުރައްސާރަކުރުމާއި ގޯނާކުރުން ހުއްޓުވުމުގެ ކޮމިޓީން އެ މައްސަލަ ތަޙުޤީޤުކޮށް ނިމުނުކަމަށް އަންގައިދިނުމުން، ކޮމިޓީގެ ނިންމުމާމެދު އެ ފަރާތުން ހިތްހަމަނުޖެހޭނަމަ އެ މައްސަލަ ހުށަހަޅަންޖެހޭނީ އިސްތިއުނާފުކުރުމަށް ޖިންސީފުރައްސާރަކުރުމާއި ގޯނާކުރުން ހުއްޓުވުމުގެ ޤާނޫނުގެ 26 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލަށް އިސްތިއުނާފުކުރެވޭތީ، އެ މައްސަލައަކީ ޑިޕާޓްމަންޓް އޮފް ޖުޑީޝަލް އެޑްމިނިސްޓްރޭޝަން ޚިލާފަށް މައްސަލައެއްކަމުގައި ނިންމާލެވުނެވެ. އަދި ޖިންސީފުރައްސާރަކުރުމާއި ގޯނާކުރުން ހުއްޓުވުމުގެ ކޮމިޓީން މުވައްޒަފަކާ އަދަބު ކަނޑައަޅާ ފިޔަވަޅެއް ވަޒީފާ ވަކިކުރުމުން ބޭނުންކުރުމަށް ކަމުގައި ވިޔަސްވެސް، ޤާބިލުކަމުގެ ނިންމުން، މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތުން ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ޖިންސީ ފުރައްސާރަކުރުމާއި ގޯނާކުރުން ހުއްޓުވުމުގެ ކޮމިޓީން އަޅާފައިވާ ނަންބަރު (OTHER)95-A/INDIV/2019/509 'ލިޔުމުން ދޭ އިންޒާރު' ޑިޕާޓްމަންޓް އޮފް ޖުޑީޝަލް އެޑްމިނިސްޓްރޭޝަނުން ބާޠިލުކުރުމަށްޓަކައި ކަނޑައަޅައިދިނުމަށް ހުށަހަޅާފައެވެ.

12.6 އިސްތިއުނާފުކުރުމުން ކަނޑައެޅިފައިވަނީ ދިމާއްޔާ ޖިންސީ ފުރައްސާރަކުރުމާއި ގޯނާކުރުން ހުއްޓުވުމުގެ ޤާނޫނުގެ ދަށުން ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓަށް އެ ކޯޓުގެ މުވައްޒަފުން ހުރިހާ މައްސަލައެއް ބެލުމަށް، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގައި ޤާއިމުކޮށްފައިވާ ޖިންސީ ފުރައްސާރަ ކުރުމާއި ގޯނާކުރުން ހުއްޓުވުމުގެ ކޮމިޓީއަށްކަމާއި، އެކޮމިޓީގެ ނިންމުމާމެދު ހިތްހަމަނުޖެހޭނަމަ އެ މައްސަލަ ހުށަހެޅޭނީ ވަޒީފާއާބެހޭ

ޓްރައިބިއުނަލަށްކަން އެނގެންއޮންނާނީ، މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތުން ޖިންސީ ފުރައްސާރަ ކޮށްފައިވާކަމަށް ބަޔާންކޮށް ހުށަހެޅު މައްސަލަ ޑިޕާޓްމަންޓް އޮފް ޖުޑީޝަލް އެޑްމިނިސްޓްރޭޝަނަށް ނުބެލޭކަމަށް ބެލެވޭތީ، މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތް ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުގައި މައުޟޫޢީ އިންސާފުވެރިކަން ޤާއިމުކޮށްފައި ނުވާކަމުގައި ކަނޑައަޅަންޖެހޭކަމުގައި ދެކެވެ.

14. މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތް ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުގައި އިޖުރާއީ އިންސާފުވެރިކަން ޤާއިމުކޮށްފައިވޭތޯ ނަޒަރުކުރާއިރު،

13.1 ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ނަންބަރު 2010/HC-A/208 ޤަޟިއްޔާގައި، ޤާނޫނު ނަންބަރު 2/2008 (ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނު) ގެ 23 ވަނަ މާއްދާ "ނޯޓިސްއާއި ދިނުމަކާއި ނުލައި ވަކިކުރުން"، މި މާއްދާގެ ދަށުން ނޯޓިސް ދިނުމެއް ނެތި މުވައްޒަފަކު ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުގައި އިޖުރާއީ އިންސާފުވެރިކަން (procedural fairness) އަދި މައުޟޫޢީ އިންސާފުވެރިކަން (substantive fairness) ޤާއިމުކުރަންޖެހޭކަމުގައި ކަނޑައަޅުއްވާފައިވާކަމާއި، ނޯޓިސް ދިނުމެއް ނެތި ވަޒީފާއިން ވަކިކުރާ ހާލަތްތަކުގައި، އިޖުރާއީ އިންސާފުވެރިކަން (procedural fairness) ޤާއިމުކުރެވިފައިވާކަމަށް، އާންމު ހާލަތްތަކުގައި ކަނޑައަޅާނީ، ވަޒީފާ ދޭ ފަރާތުން އެންމެ ކުޑަމިނުން:

1. މުވައްޒަފުގެ މައްޗަށް ތުހުމަތުކުރެވޭ ކަމާބެހޭ މައުލޫމާތު، އެއިރަކު ދެވެންހުރި ހުރިހާ ތަފްސީލުތަކާއެކު، އެ މުވައްޒަފަކަށް ވަޒީފާ ދޭ ފަރާތުން ދިނުމަށްފަހު؛

2. އެ ތުހުމަތަކާމެދު ޖަވާބުދާރީވުމުގެ ފުރުޞަތު އެ މުވައްޒަފަށް ދިނުމަށްފަހު އަދި އެފަދަ ފުރުޞަތުގައި އެ މުވައްޒަފަކު ކަނޑައަޅާ މީހެއްގެ އެހީތެރިކަން ހޯދުމަށް އެދިއްޖެނަމަ އެ ފުރުޞަތު ދިނުމަށްފަހު؛

3. އެ މައްސަލަ އިދާރީގޮތުން ތަޙްޤީޤުކުރުމަށްފަހު؛

4. ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނުގެ 23 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން ފުރިހަމަވާންޖެހޭ ދެ ޝަރުޠު ފުރިހަމަވާކަމަށް، އެ ކުންފުނީ ތަޙްޤީޤާތަށް ފެނި، އެ މުވައްޒަފަކު ވަކިކުރަން ނިންމައިފިނަމަ، އެ މުވައްޒަފަކު ވަކިކޮށްފައިވާކަން، ވަކިކުރި ސަބަބުތަކާއެކު އެ މުވައްޒަފަކަށް އަންގާފައިވާނަމަކަމާއި، ނޯޓިހެއް ދިނުމަކާނުލައި ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމާ ބާރުތަލައި އިސްތިޢުފާދޭންކޮށްފައިވާ އިޖުރާއާތުތަކުގައި ފުރިހަމަކޮށްފައިނުވާނަމަ އިޖުރާއީ އަދުލުވެރިކަން (procedural fairness) ގާއިމުކުރެވިފައިނުވާކަމަށް ބެލެވޭނެކަމާއި، އެގޮތަށް ބާރުވެރިގައި ވަޒީފާއިން ވަކިކުރި ކުރުން އަންފެއާ ޑިސްމިސަލް (unfair dismissal) އެއްގެ ގޮތުގައި ބެލެވޭނެކަމަށް ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުން ކަނޑައަޅުއްވާފައިވާކަން ފާހަގަކުރެވެއެވެ.

13.2. މައްސަލަ ރައްދުވި ފަރާތުން ހުށަހަޅާފައިވާ މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތުން 09 ޑިސެމްބަރު 2019 ގައި ދީފައިވާ ބަޔާނުން، މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތުގެ މައްޗަށް ތުހުމަތުކުރެވޭ ކަމާބެހޭ މަޢުލޫމާތު، އެ ފަރާތަށް ދިނުމަށްފަހު އެ ތުހުމަތުތަކުގެ ޖަވާބުދާރީވުމުގެ ފުރުޞަތު މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތަށް ދީފައިވާކަމާއި، އެ ތުހުމަތުތަކުގެ ޖަވާބުދާރީވުމަށް ދުވަސް ފުރުޞަތުގައި މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތަށް ވަކީލެއްގެ އެހީތެރިކަން ހޯދުމުގެ ފުރުޞަތުދީފައިވާކަން އަންގައިދީފައިވާކަމާއި، މައްސަލަ ރައްދުވި ފަރާތުން ހުށަހަޅާފައިވާ ޑިޕާޓްމަންޓް އޮފް ޖުޑީޝަލް އެޑްމިނިސްޓްރޭޝަންގެ މައްސަލަ ނަންބަރު 2020/01 'މައްސަލަ ނިމުނު ގޮތުގެ ރިޕޯޓް' މި މައްސަލަ އިދާރީގޮތުން ތަޙްޤީޤުކޮށްފައިވާކަން އެނގެން އޮތުމަކުވެސް، މުވައްޒަފަކު ވަޒީފާއިން ވަކިކުރައްވާއިރު، ވަޒީފާއިން ވަކިކުރާ ސަބަބު މުވައްޒަފަށް އަންގަންޖެހޭކަމަށް ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުން ނިންމަވާފައިވާ މި ބާވަތުގެ ގަޟިއްޔާތަކުން އެނގެން އޮތުމުން، މުވައްޒަފަކު ވަޒީފާއިން ވަކިކުރާ ސަބަބެއްގެ ޒާތުގައި އެ މުވައްޒަފަކު ވަޒީފާއިން ވަކިކުރަން ނިންމި ވަކި ޤާނޫނެއްގެ ނުވަތަ ގަވާއިދެއްގެ މާއްދާއެއްގެ ދަށުންކަމަށް ބަޔާންކޮށްފައި އޮތުމަކީ ވަޒީފާއިން ވަކިކުރި ސަބަބު ބަޔާންކޮށްދިނުންކަމުގައި ނުވާނެކަމާއި، މި ގޮތަށް ބަޔާންކުރުމުގެ ބަދަލުގައި ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުގެ ސަބަބު ތަފްސީލީ ގޮތެއްގައި މުވައްޒަފުންނަށް އަންގަންވާނެކަމަށް ބުނެވިފައި، މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތް ވަޒީފާއިން ވަކިކުރި ސަބަބު އަންގާފައިވާކަމަށް

ބަލަންވާތީ، މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތް ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުގައި އިޖުރާއީ އިންޞާފުވެރިކަން ޙާޞިލުކޮށްދީފައިވާކަމުގައި ބަލަންވާތީއެވެ.

14. އިސްވެދަންނަވާލެވުނު ނުކުތާތަކަށް ރިޢާޔަތްކުރާއިރު، މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތް ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުގައިވަނީ މުވައްޒަފު ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުގައި ޙާޞިލުކުރަންޖެހޭ މައުޟޫޢީ އިންޞާފުވެރިކަން (substantive fairness) އަދި އިޖުރާއީ އިންޞާފުވެރިކަން (procedural fairness) ޙާޞިލުކުރުމަށްޖެހޭކަމުގައި ބަލަފާތީ، މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތް މައްސަލަ ރައްދުވި ފަރާތުގެ ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުގައިވަނީ ޤާނޫނު ނަންބަރު 2/2008 (ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނު) އާ ޚިލާފަށްކަމަށް ކަނޑައަޅައި، މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތް ވަޒީފާއިން ވަކިކުރި ކުރުމަކީ އަންފެއަރ ޑިސްމިސަލް (unfair dismissal) އެއް ގޮތުގައި ކަނޑައަޅަންޖެހޭކަމުގައި ދެކެމެވެ.

15. މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތުން އެދިފައިވާ ފަދައިން އެފަރާތް އަދާކުރަމުންދިޔަ ވަޒީފާއަށް އަނބުރާ ރުޖޫޢުކުރުން، ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުން ބާޠިލުކޮށް ފުރިހަމަ ވަޒީފާއަށް އަނބުރާ ރުޖޫޢުކުރާ ބާޠިލުގެ ނިޔަލަށް އެފަރާތަށް ލިބެންވާ މުސާރައާއި އިނާޔަތްތައް ނަގައިދިނުމަށް ނަޒަރުކުރާއިރު، ޤާނޫނު ނަންބަރު 2/2008 (ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނު) ގެ 29 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގެ ދަށުން، އެކަށީގެންވާ ސަބަބެއް ނެތި ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުގެ ސަބަބުން މުވައްޒަފަށް ލިބޭ ޤާނޫނީ ބަދަލުތަކާއި ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ނަންބަރު 2016/HC-A/555 ޤަޟިއްޔާގައި

> " … އަދުރުއަށްނުކުމުގައި ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލުން ފުރަތަމަ ބަލަންވާނީ އެމުވައްޒަފަކު ވަކިކުރިއިރު ހުރި ވަޒީފާގައި އަލުން
> ބަހައްޓަން ނުވަތަ އެވަޒީފާއާގުޅޭ ނުވަތަ އެނޫންވެސް އެހެން އެކަށީގެންވާ ވަޒީފާއެއްގައި ބަހައްޓަން ކަމަށާއި، … "

މި އިބާރާތުން ކަނޑައަޅާފައިވާކަން އެނގެންއޮތުމާއި، މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތް ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުގައި މައުޟޫޢީ އިންޞާފުވެރިކަން (substantive fairness) އަދި އިޖުރާއީ އިންޞާފުވެރިކަން (procedural fairness) ޙާޞިލްކޮށްފައިނުވާތީ، މި މައްސަލައިގައި އެންމެ އިންޞާފުވެރިގޮތަކީ ޤާނޫނު ނަންބަރު 2/2008 (ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނު) ގެ 29 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގެ 1 ވަނަ ނަންބަރުގެ ދަށުން މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތް އަދާކުރަމުން ދިޔަ ވަޒީފާއަށް އެފަރާތް އަނބުރާ ރުޖޫޢުކުރުމަށާއި، މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތާ އެއްވެސް ބާވަތެއްގައި ވަޒީފާއިން ވަކިވެފައިވާ ފަރާތެއްކަމުގައި ނުބެލުމަށްކަނޑައަޅައި،

ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ނަންބަރު 2018/HC-A/111 ޤަޟިއްޔާގެ 15 ވަނަ ނަންބަރުގައި،

'މުވައްޒަފަކު ވަޒީފާއިން ވަކި ކުރުމާއި ވަޒީފާއަށް އަލުން އަނބުރާ ރުޖޫޢަކުރުމާ ދެމެދު ހިނގާ މުޅި މުއްދަތަށް ބަދަލު ދިނުން ލާޒިމު ނޫން ކަމަށާއި، ވީއާ ގެއްލުން ކަނޑައެޅުމުގެ މަސްއޫލިއްޔަތަކީ ކޯޓުތަކުގެ ޙިކުމަތާ ވަޒީފާދޭ ފަރާތްތަކުގެ ވެސް މަސްއޫލިއްޔަތެއް ކަމަށާއި، މުވައްޒަފަކަށް ދޭން ބަދަލު ކަނޑައެޅުމުގައި ބެލެންޖެހޭ މުއްސަނދި ކަމެއް މިއީ ގޮތަށް އަދު ކުރުމުގެ އިންޞާފުވެރި ގޮތެއް ނޫންކަމާއި، މުސާރައާއި އިނާޔަތް ކަނޑައެޅުމުގައި އެހެން ތަނެއްގައި ވަޒީފާއެއް އަދާކޮށްފައިވާ ނަމަ ނުވަތަ އުޖޫރަ ގޮތަކަށް އާމްދަނީއެއް ހޯދުމުގެ ފުރުޞަތު ލިބިފައިވާނަމަ އެކަން ބަލަންޖެހޭ ކަމަށް ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2019/SC-A/36 ޤަޟިއްޔާގައި ފާހަގަކުރައްވާފައިވާ ނުކުތާތައް ހިމެނޭ ފަދަ ގޮތަކަށް، ކަނޑައަޅާފައިވާ ގޮތަށް ބަދަލު ދިނުން ލާޒިމު ކުރެވޭ ކަމަށް އެ ޤަޟިއްޔާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ކަމަށް، ވަޒީފާއިން ވަކިކުރި ދުވަހުން ފެށިގެން ވަޒީފާއަށް އަނބުރާ ރުޖޫޢަކުރުމާ ދެމެދުގެ މުއްދަތުގައި ލިބެންވާ ޙައްޤުތައް ދިނުމަށް ޙުކުމްކުރުމުގައި ފާހަގަކުރަންޖެހޭ ކަންކަމުގެ ތެރެއިން ސާބިތުކޮށްދިނުމުގެ ޒިންމާ އޮތީ ވަޒީފާދޭ ފަރާތުގެ މައްޗަށެވެ.'

މި އިބާރާތުން ބަޔާންކޮށްދެއްވާފައިވަނީ، މި މައްސަލައިގައި މުވައްޒަފު ވަޒީފާއިން ވަކިކުރި ހިސާބުން ފެށިގެން މިއަދާހަމައަށް ވެސް އެއްވެސް ވަޒީފާއެއް އަދާކޮށް މުސާރައެއް ލިބިފައިވާކަން މައްސަލަ ބަލައިދިނުމުގައި ފާހަގަކުރެވޭ ސާބިތުކޮށްދިނުމަށް އެއްވެސް ކަމެއް ފާހަގަކުރެވިފައިނުވާތީ، މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތް ވަޒީފާއިން ވަކިކުރި ދުވަހުން ފެށިގެން، އެފަރާތް ވަޒީފާއަށް އަނބުރާ ރުޖޫޢަކުރުމާ ދުވަހާ ހަމައަށް، މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތުގެ ވަޒީފާގައި ހުރިނަމަ، ލިބިދާނެ މުސާރައާއި އިނާޔަތްތައް ދިނުމަށް ޙުކުމްކުރުމަކީ، މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތަށް އެކަށީގެންވާ އިންސާފުވެރި ބަދަލުކަމުގައި ދެކެމެވެ.

އާމިނަތު އަބްދުﷲ ޝަހީދުގެ ޚިޔާލު

މި މައްސަލަ ބެލި މެމްބަރުންގެ ތެރެއިން ރައީސް ފަހުމީ ޝަހީމާ އިބްރާހީމްގެ ޚިޔާލާ އެއްގޮތަށް ތާއީދުކުރަމެވެ. އަދި މެމްބަރު ނިޒާރާ ފާޟިލާގެ ޚިޔާލުތަކާ އަޅާކިޔާއިރު މި މައްސަލަ ނިންމުމުގައި ބަލާފައިވާ ކަންކަމަށެވެ.

ފާޟިލާ މަރިޔާ މުޙައްމަދުގެ ރައުޔު

މި މައްސަލަ ބެލި މެޖިލީހުގެ ރިޔާސަތު ބެލެހެއްޓެވި މެންބަރު މަރްޔަމް ޝަފީޤާ އިބްރާހީމްގެ ރައުޔާއި އަޅުގަނޑު ތާއީދުކުރަމެވެ. އަދި މެންބަރު މަރްޔަމް ރިޝްވާ ފާހަގަކުރައްވާފައިވާ ނުކުތާތަކަކީ އަޅުގަނޑުވެސް މި މައްސަލަ ނިންމުމުގައި ބަލާފައިވާ ކަންތައްތަކެވެ.

މައްސަލައިގެ ނިންމުން:

ދެންފަހެ، މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތުންނާއި މައްސަލަ ރައްދުވި ފަރާތުން ހުށަހެޅި ލިޔުންތަކާއި، މައްސަލަ ބެލި މެޖިލީހުގައި ދެފަރާތުން ދެއްކި ވާހަކަތަކަށް ރިޢާޔަތްކޮށް ބަލާއިރު، މައްސަލަ ހުށަހެޅި މުޙައްމަދު މާނިޢު، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ކޯޓު މާސްޓަރގެ މަޤާމު އަދާކުރަމުން ދަނިކޮށް، 04 މާރިޗު 2020 އިން ފެށިގެން ވަޒީފާއިން ވަކިކޮށްފައިވާކަމަށް ބަޔާންކޮށް ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ނަންބަރު (WV)-95-A/INDIV/2020/4 ސިޓީއާއި ޑިޕާޓްމަންޓް އޮފް ޖުޑީޝަލް އެޑްމިނިސްޓްރޭޝަންގެ ނަންބަރު (2)DJA/2020/40 ސިޓީން އަންގާފައިވަނީ، ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނާއި ޝަރުޢީ ދާއިރާގެ މުވައްޒަފުންނަށް ގޮތުން އަމަލުކުރުމުންދާ ގަވާއިދުތަކާއި ޚިލާފަށް މުޙައްމަދު މާނިޢު ވަޒީފާއިން ވަކިކުރަން ޖެހޭވަރަ އެކަށީގެންވާ ސަބަބެއް ނެތި ކަމަށްވާތީ، މުޙައްމަދު މާނިޢު ވަޒީފާއިން ވަކިކޮށްފައިވަނީ ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނާއި ޝަރުޢީ ދާއިރާގެ މުވައްޒަފުންގެ ގަވާއިދު 2011 ގެ ޚިލާފަށްކަމަށް ކަނޑައަޅައިދިނުމަށާއި، ވަޒީފާއިން ވަކިކުރި ޑިޕާޓްމަންޓް އޮފް ޖުޑީޝަލް އެޑްމިނިސްޓްރޭޝަންގެ ސިޓީ ނަންބަރު (2)DJA/2020/40 ބާޠިލުކަމަށް ކަނޑައަޅައިދިނުމަށާއި، މުޙައްމަދު މާނިޢު ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގައި އަދާކުރަމުންގެންދިޔަ ވަޒީފާއަށް އިޢާދަކޮށްދިނުމަށާއި، މުޙައްމަދު މާނިޢު ވަޒީފާއިން ވަކިކުރި ދުވަހުން ފެށިގެން ވަޒީފާ އަނބުރާ އިޢާދަކޮށްދެވޭ [illegible] ހަމައަށް ލިބެންޖެހޭ މުސާރައާއި އިނާޔަތްތައް ނަގައިދިނުމަށް އެދި، މުޙައްމަދު މާނިޢުގެ ފަރާތުން ޖުޑީޝަލް ސަރވިސް ކޮމިޝަނަށް ރައްދުވާގޮތަށް 03 ޖޫން 2020 ގައި ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލަށް ހުށަހެޅި މި މައްސަލައިގައި،

މުޙައްމަދު ޠާރިޤް ވަޒީފާއިން ވަކިކުރުމުގައި ޤާއިމުކުރަންޖެހޭ މައުޟޫޢީ އަދުލުވެރިކަން (substantive fairness) އަދި އިޖުރާޢީ އަދުލުވެރިކަން (procedural fairness) ޤާއިމުކުރެވިފައިވާކަމަށް ބުރަވެވެންނެތީ، މުޙައްމަދު ޠާރިޤް މައްސަލަ ރައްދުވި ފަރާތުގެ ވަޒީފާއިން ވަކިކުރި ވަކިކުރުމަކީ އެކަށީގެންވާ ސަބަބެއް ނެތި، ޤާނޫނު ނަންބަރު 2/2008 (ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނު) ގައި ކަނޑައަޅާފައިވާ ހަމަތަކާ ޚިލާފު، އަންފެއާ ޑިސްމިސަލް (unfair dismissal) އެއް ކަމުގައި ކަނޑައަޅައި،

ޤާނޫނު ނަންބަރު 2/2008 (ވަޒީފާއާބެހޭ ޤާނޫނު) ގެ 29 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) ގެ 1 ވަނަ ނަންބަރުގެ ދަށުން މުޙައްމަދު ޠާރިޤް އަދާކުރަމުންދިޔަ މަޤާމަށް ނުވަތަ އެ މަޤާމާ އެއް ފެންވަރުގެ މަޤާމަކަށް އެފަރާތް އަނބުރާ ނަގައިދިނުމަށާއި، މުޙައްމަދު ޠާރިޤުއަށް އެއްވެސް ބާވަތެއްގައި ވަޒީފާއިން ވަކިވެފައިވާ ފަރާތެއްކަމުގައި ނުބެލުމަށާއި، މުޙައްމަދު ޠާރިޤް ވަޒީފާއިން ވަކިކުރި ތާރީޚުން ފެށިގެން، އެ ފަރާތުގެ ވަޒީފާގެ ކަންތައްތައް އަލުން ހަމަޖެހޭ ތާރީޚާ ހަމައަށް، އެފަރާތް ވަޒީފާއިން ވަކިކުރިދުވަހު އަދާކުރި މަޤާމުގެ މުސާރައާއި އިނާޔަތްތަކާއި ފައިސާ މިއަދު (11 އޯގަސްޓް 2021) އިން ފެށިގެން 30 (ތިރީސް) ދުވަހުގެ ތެރޭގައި މައްސަލަ ހުށަހެޅި މުޙައްމަދު ޠާރިޤަށް އެދި އެއްފަހަރާ ދިނުމަށްފަހު އެކަން ހަމަޖެހޭތާ 3 (ތިނެއް) ދުވަހުގެ ތެރޭގައި ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލަށް ލިޔުމުން އަންގަވާން، މައްސަލަ ބެލި މަޖިލީހުގެ މެންބަރުން އިއްތިފާޤުން ނިންމައިފީމެވެ.

03 ޛުލްޙިއްޖާ 1442

11 އޯގަސްޓް 2021

މި މައްސަލަ ބަލައި ނިންމީ

އާމިނަތު އަބްދުﷲ ޖުނައިދު
ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލްގެ ރައީސާ

މަރްޔަމް ސަފްވާ އިބްރާހީމް
ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލްގެ މެންބަރު
(ރިޔާސަތު)

ފާޠިމަތު މަރިޔާ މުޙައްމަދު
ވަޒީފާއާބެހޭ ޓްރައިބިއުނަލްގެ މެންބަރު